

BESZÉLGETÉS KOVÁCS LEVENTÉVEL ÉS TÖRCSI LEVENTÉVEL

Rododendron

SZIVÁK BERNADETT

LEHETSÉGES-E ERKÖLCSI ÉS ÉRZELMI METAMORFÓZIS A RENDSZERVÁLTÁS UTÁN?

Avasfüggöny szimbolikus átvágásának napján találkozok újra a volt besúgó régi tartótisztjével. Az ezredes tudja, hogy a fennálló rendszer hamarosan a darabjaira hullik, ezért új identitással „ajándékozta meg” egykori beosztottját. A bürokrácia azonban groteszk tréfát űz, Faragó elvtárs egy olyan ember személyiségét kapja meg, akit egyszer kihallgatás közben nyomorékká vert. A *Rododendron* című húszperces rövidfilm rendszerek és emberek átalakulásáról mesél Cserhalmi György, Gáspár Tibor és Görög László főszereplésével. Az alkotás két író-rendezőjével Kovács Leventével és Törcsi Leventével beszélgettünk.

• *Meglehetősen váratlan fordulat az a bürokratikus baki, ami a film konfliktusát adja.*

Kovács Levente: Számunkra a film egy példázat, próbáltunk vele elmenni a falig. Az érdekelt minket, hol van a szabadság, az önrendelkezés, a személyiség határa, mi az a teher, amit el tud bírni egy em-

ber. Ilyen szempontból nem csak a történet, de a film első helyszínéül szolgáló autó, a hőség, az egész szituáció is példázatszerű. Több síkon kell értelmezni, nem egy az egyben. Egyik történész ismerősünk azt mondta, hogy ilyen a III/III-asok leépítésekor biztosan nem történt. Egyrészt, miért ne történhetett volna? Másrészt ez egy metafora. A szocializmus egy értelmetlen, abszurd és kiszámíthatatlan rendszer volt, ezért ilyen irracionális ez a történet is.

• *Különös választás volt Cserhalmi Györgyöt a tartótiszt szerepében látni.*

KL: Pont ezzel akartuk eltávolítani a filmet az aktuálpolitikától. Cserhalmi a rendszerváltás egyik ikonikus figurája. Kicsit olyan ez, mint Henry Fondát castingolni a *Volt egyszer egy vadnyugat* főgonoszának. Fel akartuk borítani a nézői elvárásokat.

Törcsi Levente: Azzal együtt, hogy Hrutka Róbert a *Dögkeselyű*höz hasonló zenei világot teremtett, bár a *Rododendron*nak nemcsak a műfaja, de a karakterei is mások. Egyébként Gyuri és a másik két

Rododendron
(Cserhalmi György és Gáspár Tibor)

A TV COM FELVÉTELE

szereplő, Tibor és Laci is az elejétől a végéig aktív résztvevőként, alkotótársként is jelen voltak a filmkészítés során.

• *Fontos volt számotokra, hogy egy rendszerváltós történetet vigyetek vászonra?*

KL: A rendszerváltás csak egy kiindulópont, egy horog, amire könnyen rácsatlakozhatunk, hiszen a történelmünk része, de nem ez a lényeg. A film bármilyen autoriter rendszer szétbomlásáról, és az azt követő újratervezésről szólhat.

TL: És nem csak egy rendszer, hanem az egyén újratervezéséről is. Jobban a történet mögé kell nézni. Eltelt harminc év. Fel kell tenni a kérdést, hogy ha csak a kis mikrokörnyezetemben nézem magam, változott-e bármi is? De tágabban is lehet értelmezni az átalakulást, nem csak egy társadalmi rendszerváltás szintjén. Létezik erkölcsi és érzelmi metamorfózis? Ha a válaszom igen, biztos lehetek ebben? Vagy csak elhitetem magammal? Mindannyiunkban ott van a film mindhárom figurája, és egy adott életszituáció fogja majd előrántani azt az álarcot, amellyel azonosulsz, de az is lehet, hogy ráég az arcodra, és már nem tudod levenni a szerepet magadról.

• *Az eddigi visszajelzések alapján képes a néző a filmnek ezt a sokszoros rétegeltségét befogadni?*

KL: A *Rododendron* nem könnyű szto-ri. Erőfeszítés kell hozzá. Ez nem az a történet, amit első látásra meg lehet érteni. Emiatt sokakról le is pattant. Ez az a fajta film, ahol észnél kell lenni, mert iszonyú tempója van a dialógusoknak. Egyébként örülök, hogy sokaknak beletörött a bicskája.

TL: Egyik kritikusunktól megkaptuk, hogy ez egy filmszerűtlen film. Túlságosan szövegközpontú. Nekünk nagyon tetszik ez a jelző. Mások olyan visszajelzést adtak, hogy olyan az egész, mintha egy nagyjátékfilm első húsz perce lenne, és a végén azt érezték, hogy most kelle- ne elkezdenie a filmnek.

RODODENDRON – magyar, 2020. Írta és rendezte: Kovács Levente és Törcsi Levente. Kép: Dobóczy Balázs. Vágó: Csillag Mano. Zene: Hrutka Róbert. Hang: Komlódi Gábor. Látvány: White Rabbit Budapest. Szereplők: Cserhalmi György, Gáspár Tibor, Görög László. Producer: Németh Gyula, Ferenczy Gábor, Csillag Mano, Kovács Levente, Törcsi Levente, Tusjak Marianna. Gyártó: TV COM/Lighthouse Film/Focus Fox/Almost Friday. 21 perc.